

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Václava Novotného a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **S. D.**, zast. Mgr. Romanem Seidlerem, advokátem se sídlem AK Plzeň, Na Jíkalce 13, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, Nad Štolou 3, Praha 7, o udělení azylu, v řízení o kasační stížnosti žalobce ze dne 25. 10. 2004 proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 8. 9. 2004, č. j. 48 Az 29/2004 – 32,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozsudkem ze dne 8. 9. 2004, č. j. 48 Az 29/2004 - 32, zamítl Krajský soud v Praze žalobu žalobce – stěžovatele proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 19. 1. 2004, č. j. OAM-4975/VL-03-be-02-2003. Tímto rozhodnutím žalovaný zastavil řízení o udělení azylu dle ustanovení § 25 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, v platném znění (dále jen „zákon o azylu“), neboť stěžovatel vzal žádost o azyl dne 19. 1. 2004 zpět.

Proti výše uvedenému rozsudku krajského soudu podal stěžovatel včas kasační stížnost.

Stěžovatel v kasační stížnosti uplatňuje důvody obsažené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b), d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

Stěžovatel shledává nezákonnost napadeného rozhodnutí v důsledku nesprávného právního posouzení otázky, zda je možno na případ stěžovatele vztáhnout ustanovení § 25 písm. a) zákona o azylu, resp. zda stěžovatelem učiněné zpětvzetí je platným úkonem či nikoli.

Stěžovatel uvádí, že krajský soud se v napadeném rozsudku nedostatečně vypořádal s jeho námitkou. Žalovanému stěžovatel vytýká, že porušil procesní předpisy, zejména ustanovení § 22 odst. 1 zákona o azylu, neboť stěžovateli nebyl poskytnut při jednání v azylovém středisku tlumočník a byla mu předložena k podpisu listina vyhotovená v českém jazyce, tedy nikoli v mateřském jazyce. Pokud snad žalovaný dokládal, že jednání měl být přítomen tlumočník do ruského jazyka, pak se nejednalo o tlumočníka do mateřského jazyka. Nelze přehlédnout, že stěžovatel je poměrně mladého věku a v době odtržení Ukrajiny od Sovětského svazu mu bylo 7 roků. Tedy již nemohl zažít dobu, kdy úředním jazykem na Ukrajině byl ruský jazyk a tedy ani tento jazyk neovládá tak, aby byl schopen v tomto vést jednání ve správním řízení. Stěžovatel při jednání s pracovníky žalovaného porozuměl tak, že jeho podpis na předkládané listině má stěžovateli zajistit právě udělení azylu. Stěžovatel netušil, že svým podpisem na listině stvrzuje zpětvzetí žádosti o udělení azylu a ani takový úmysl neměl a nemá. Stěžovatel jednal v omylu, a to na základě porušení procesních předpisů pracovníků žalovaného. Takto učiněný úkon stěžovatele nebyl tedy učiněn vážně a svobodně a nemůže být považován jako platně činěný. Stěžovatel je dále přesvědčen, že tyto vady řízení před žalovaným a soudem naplňují důvody pro podání kasační stížnosti dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) b), d) s. ř. s.

Vzhledem k výše uvedenému stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Současně s ohledem na cizí státní příslušnost stěžovatele, z důvodu zajištění přítomnosti stěžovatele v České republice, tak, aby mohl řádně uplatňovat svá práva u soudu, za situace, kdy azylové řízení končí doručením rozsudku krajského soudu, stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud přiznal jeho stížnosti odkladný účinek.

Žalovaný se ke kasační stížnosti vyjádřil dne 4. 1. 2004. Popírá oprávněnost podané kasační stížnosti a plně souhlasí s napadeným rozsudkem. Současně uvádí, že součástí spisu je stěžovatelem vlastnoručně podepsané zpětvzetí v jazyce českém i ruském. Námitku stěžovatele, že neovládá ruský jazyk dokonale, považuje správní orgán za účelovou. Navrhuje kasační stížnost zamítnout a odkladný účinek podané kasační stížnosti nepřiznat.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu důvodů uplatněných kasační stížností, vyšel přitom z právního stavu platného v době vydání napadeného rozhodnutí žalovaného (§ 75 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza,

kteřá je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) – ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Z předloženého spisového materiálu Nejvyšší správní soud zjistil, že řízení o udělení azylu bylo zahájeno dne 2. 10. 2003 na základě žádosti o udělení azylu, v níž stěžovatel uvedl, že má ukrajinskou národnost i státní příslušnost. Na otázku, v jakém jazyce je schopen se dorozumět, sdělil stěžovatel žalovanému, že v jazyce ruském. Taktéž důvody, pro které stěžovatel žádal o udělení azylu, jsou sepsány vlastní rukou stěžovatele v jazyce ruském, přičemž text v jazyce ruském je srozumitelný. Téhož dne podepsal stěžovatel prohlášení o jazyce a převzetí poučení, kdy v souladu s ustanovením § 22 písm. 1 zákona o azylu požádal, aby řízení o udělení azylu bylo vedeno v jazyce ruském. Dne 20. 11. 2003 byl se stěžovatelem sepsán protokol k důvodům žádosti o azyl za přítomnosti tlumočnice do ruského jazyka paní M., s čímž stěžovatel vyslovil souhlas. Ve spise je dále založen dokument ze dne 19. 1. 2004, jenž v záhlaví nese označení jako zpětvzetí žádosti o udělení azylu, přičemž první část dokumentu je sepsána v jazyce českém, druhá, totožného znění v jazyce ruském. Obě vyhotovení stěžovatel vlastnoručně podepsal. Na základě zpětvzetí žalovaný téhož dne řízení o udělení azylu ve smyslu ustanovení § 25 písm. a) zákona o azylu zastavil.

Proti rozhodnutí o zastavení řízení stěžovatel podal dne 4. 2. 2004 žalobu, kterou krajský soud dne 8. 9. 2004 kasační stížností napadeným rozsudkem zamítl.

Výše uvedený rozsudek napadl stěžovatel včas podanou kasační stížností.

V kasační stížnosti stěžovatel uplatňuje důvody obsažené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b), d) s. ř. s.

Dle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

Dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit.

Dle ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Tvrzenou nezákonnost podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. spatřuje stěžovatel v nesprávném posouzení právních otázek soudem v předcházejícím řízení, když zpochybňuje závěry soudu o platně učiněném zpětvzetí.

S názorem stěžovatele se Nejvyšší správní soud neztotožňuje.

Dle ustanovení § 22 odst. 1 zákona o azylu má účastník řízení právo jednat v řízení o udělení azylu v mateřském jazyce nebo v jazyce, ve kterém je schopen se dorozumět. Za tím účelem ministerstvo účastníkovi poskytne bezplatně tlumočníka na celou dobu řízení.

Dle ustanovení § 25 písm. a) téhož předpisu se řízení zastaví, jestliže žadatel o udělení azylu vzal žádost o udělení azylu zpět.

Díky ustanovení § 22 zákona o azylu zakotvuje právo účastníka řízení o udělení azylu jednat buď v jazyce mateřském nebo v jazyce, ve kterém je schopen se dorozumět. Jak již bylo uvedeno výše, stěžovatel sám v žádosti o azyl výslovně uvedl, že je schopen se dorozumět v jazyce ruském a žalovaný na základě této skutečnosti dále jednal se stěžovatelem v ruštině. V průběhu řízení, zejména při pohovoru či při dalších úkonech žalovaného, kdy řízení probíhalo za časti tlumočníka z ruského jazyka, stěžovatel svoji znalost ruského jazyka, jež by mu bránila komunikaci se žalovaným, žádným způsobem nezpochybnil. Pokud by stěžovatel, jak v kasační stížnosti tvrdí, neovládal jazyk ruský a věděl, že bude mít problémy při komunikaci v jazyce ruském, jistě by na tuto skutečnost žalovaného upozornil již dříve, a nesouhlasil by s vedením řízení o udělení azylu v ruštině. V daném případě taktéž nelze odhlédnout od skutečnosti, že stěžovatel vlastnoručně sepsal v ruštině důvody, pro které žádal o udělení azylu, stvrdil svým podpisem, že obsahu poučení v azylovém řízení v jazyce ruském rozumí. Ve světle těchto skutečností se tvrzení stěžovatele, že neovládá ruský jazyk tak, aby byl schopen vést v tomto správní řízení, jeví jako účelové.

Stěžovatelova námitka, že žalovaný porušil ustanovení § 22 odst. 1 zákona o azylu, neboť stěžovateli nebyl poskytnut při jednání v azylovém středisku tlumočník a stěžovateli byla předložena k podpisu listina vyhotovená v českém jazyce, tedy nikoli v mateřském jazyce, je nedůvodná.

Formulář zpětvzetí nebyl stěžovateli předložen pouze v jazyce českém, nýbrž zpětvzetí bylo vyhotoveno dvojjazyčně a stěžovatel podepsal jak verzi v jazyce českém, tak verzi v jazyce ruském. Pokud stěžovatel prohlásil, že žádost o azyl vzal zpět dobrovolně z vlastního rozhodnutí, což vyplývá z textu zpětvzetí, nemůže nyní namítat, že tento úkon nebyl učiněn vážně a svobodně a proto je neplatný.

Z textu poučení obsaženém ve zpětvzetí musely být stěžovateli taktéž známy následky s tímto úkonem spojené, tzn., že řízení o udělení azylu bude zastaveno. Stěžovatel se tedy nemůže dovolávat ani neplatnosti zpětvzetí z důvodu omylu, když si byl vědom následku svého jednání.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že podání, jímž vzal stěžovatel svou žádost o azyl zpět, v daném případě nevzbuzovalo pochybnosti o tom, co stěžovatel činí, z jeho obsahu jednoznačně vyplynulo, že na pokračování v řízení stěžovatel nemá zájem. Z uvedeného podání tedy žalovaný správně dovodil, že stěžovatel bere tímto úkonem svou žádost zpět a řízení v souladu s touto skutečností ve smyslu ustanovení § 25 písm. a) zákona

o azylu zastavil. Stejně tak se krajský soud nedopustil stěžovatelem tvrzené nezákonnosti, pokud shledal, že stěžovatel vzal svou žádost o azyl platně zpět.

Vzhledem k výše uvedenému Nejvyšší správní soud konstatuje, že nebyl naplněn stížní důvod ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud taktéž neshledal stěžovatelem uplatňovaný kasační důvod ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Správní řízení nebylo zatíženo vadami, jež má na mysli předmětné ustanovení. Nejvyšší správní soud konstatuje, že žalovaný v předmětném řízení o udělení azylu procesně nepochybil. Stěžovatelem namítaného porušení ustanovení § 22 zákona o azylu se žalovaný nedopustil. Naopak, v souladu s ustanovením § 22 odst. 1 zákona o azylu a s prohlášením stěžovatele, že je schopen se dorozumět v jazyce ruském, poskytl stěžovateli bezplatně tlumočníka z ruského jazyka po celou dobu řízení a své povinnosti vyplývající z citovaného zákonného ustanovení tak dostál. Stěžovatel nebyl v žádném ohledu zkrácen na svých procesních právech.

Uplatněný důvod podání kasační stížnosti obsažený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. nebyl naplněn.

Taktéž s tvrzením stěžovatele, že je dán důvod pro podání kasační stížnosti dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., nelze souhlasit. Rozhodnutí není nepřezkoumatelné nebo nesrozumitelné. Nejvyšší správní soud konstatuje, že řízení před správním orgánem netrpělo vadou, kterou nelze odstranit, proto není nutné řízení před správním orgánem zopakovat. Krajský soud byl při posuzování zákonnosti rozhodnutí žalovaného správního orgánu vázán v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s. ř. s. rozsahem a důvody opravného prostředku, které stěžovatel uvedl. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s citovaným ustanovením a dostatečně se s námitkou stěžovatele ohledně platnosti učiněného zpětvzetí žádosti o udělení azylu vypořádal.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že důvody uvedené v kasační stížnosti stěžovatelem podřazené pod ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., nebyly prokázány, a proto podanou kasační stížnost podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Protože stěžovatel neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s.). Žalovanému Ministerstvu vnitra, které bylo v řízení úspěšné, náklady řízení nevznikly, respektive je neúčtovalo, a proto rozhodl soud o nákladech řízení, jak výše uvedeno.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. června 2005

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu